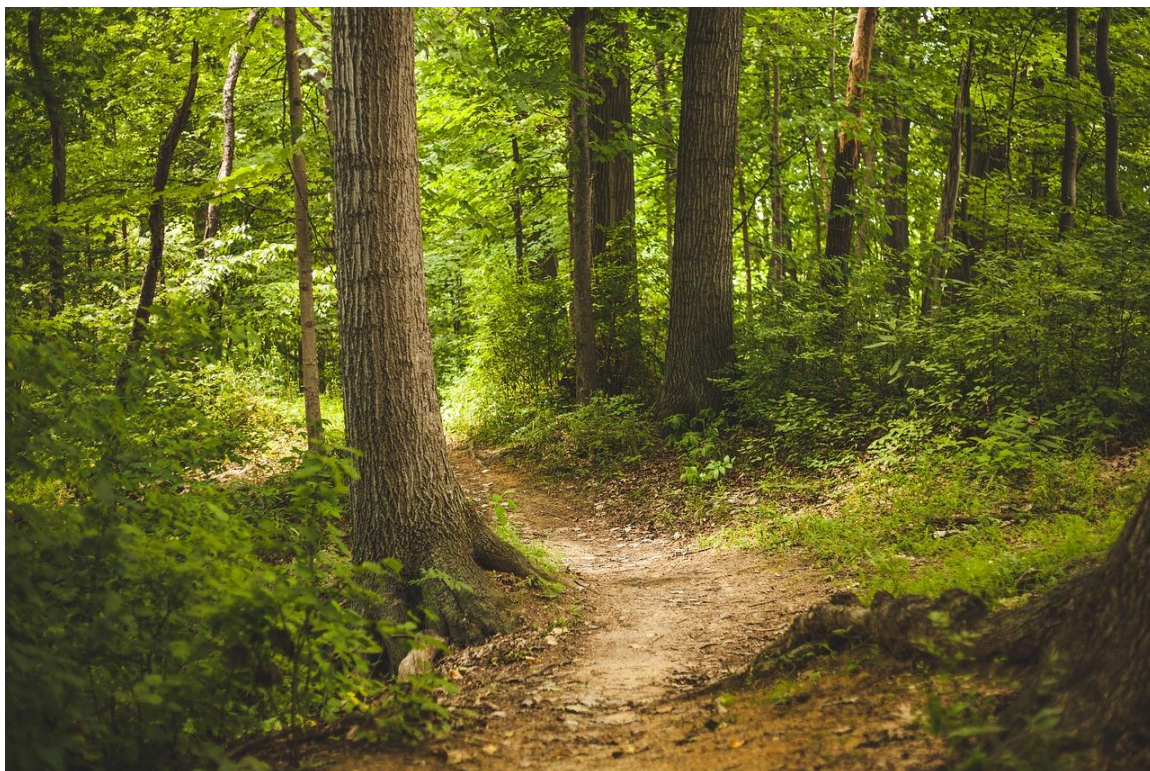

Miljösamverkan Jönköpings län

Verksamhetsberättelse 2023

2024-01-18

Innehåll

1	Verksamhet	1
2	Bokslut.....	1
3	Tillsynsprojekt och handläggargstöd	2
3.1	Tillsynsprojekt illegal avfallshantering	2
3.2	Tillsynsprojekt vårdlokaler.....	2
3.3	Handläggargstöd avfall som upphör att vara avfall	2
4	Utbildningar	3
4.1	Politiker ny mandatperiod	3
4.2	Klassning av avfall och grundläggande avfallslagstiftning.....	3
5	Nätverksträffar och möten	3
5.1	Miljö- och hälsoskyddshandläggargträff	3
5.2	Förorenade områden.....	3
5.3	Små avlopp	4
5.4	Lantbruk.....	4
5.5	Hälsoskydd.....	4
5.6	Introduktion för nya medarbetare och chefer	4
5.7	Behovsutrednings- och nyckeltalsdag	4
5.8	Kontaktpersonsträff.....	4
5.9	Beredningsgruppsmöten	5
5.10	Styrgruppsmöten	5
5.11	Presidieträff.....	5
5.12	Övriga träffar i länet och nationellt	5
6	Övrigt arbete.....	6
6.1	Kommunbesök.....	6
6.2	Nyhetsbrev.....	6
6.3	Pingpong	6
7	Miljösamverkan i landet.....	6
8	Om miljösamverkan Jönköpings län	7
8.1	Organisation och arbetssätt	7

8.2	Verksamhetsplan	7
	Administrativt ansvar:	8
	Utvecklingsledare	8

1 Verksamhet

Under året genomfördes de allra flesta aktiviteter i miljösamverkan enligt plan. Projektet Handläggarestöd för skönhetsingrepp genomfördes inte, eftersom ingen anmälde sig till projektgruppen. För första gången sedan 2019 genomfördes en stor en handläggarträff för samtliga handläggare under hösten. Denna pågick under en dag i Vetlanda.

2 Bokslut

	Budget 2023 (tkr)	Bokslut 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)
Intäkter			
Överskott från föregående år	9	10	354
Summa inbetalningar från kommuner, Länsstyrelsen och Regionen	1 136	1178	1230
Utbildningar inom miljösamverkan	70	120	70
SUMMA INTÄKTER	1 215	1308	1654
Kostnader			
Lön och ersättningar för Länsamordnare	985	673	840
OH-kostnader för ledning, administrativt stöd, lokaler, IT inom Kommunal utveckling	100	126	100
Administrativt stöd till HR, telefon	7	7	7
Utbildningar inom miljösamverkan - arvoden och resor för föreläsare, fika vid handläggarträffar och projektgruppsmöten	70	138	85
Kostnader för Länsamordnarens resor, konferenser, utbildningar och personalaktiviteter	20	11	10
Miljöbarometern	24		

Konsult (behovsutredningen)			
SUMMA KOSTNADER	1 206	955	1042
TILL KOMMANDE ÅR	9	354	612

3 Tillsynsprojekt och handläggarstöd

3.1 Tillsynsprojekt illegal avfallshantering

Fokusområdet illegal avfallshantering är en del av Nationell strategi för tillsyn enligt miljöbalken 2022-2025. Erfarenheter visar att oseriösa verksamheter förekommer mer eller mindre i alla kommuner. Projektet syftar till att höja kunskapsnivån hos verksamhetsutövarna om hur avfall tas om hand på korrekt sätt samt att underlätta för miljöförvaltningar i Jönköpings län att upptäcka illegal avfallshantering och jobba uppsökande med detta tillsynsområde.

Under hösten har detta projekt startats upp och ett informationsmaterial för verksamhetsutövarare har tagits fram. En tillsynskampanj kommer att genomföras under 2024 med starts i februari. Fokus kommer att vara på att komma igång med den uppsökande tillsynen på illegal avfallshantering.

3.2 Tillsynsprojekt vårdlokaler

Det finns ett behov av att genomföra tillsyn i vårdlokaler i samtliga kommuner. Med gemensamma checklistor och stödmaterial kan tillsynen göras mer effektiv och underlätta för länets kommuner att utföra tillsyn på detta område. Under hösten tog en projektgrupp fram ett material i form av ett handläggarstöd, en checklista och informationsmaterial till verksamhetsutövarare inför en tillsynskampanj på vårdlokaler. Kampanjen startade i december 2023 och kommer att pågå till juli 2024. På hälsoskyddshandläggarräffen presenterade projektgruppen stödet för övriga handläggare i kommunerna.

3.3 Handläggarstöd avfall som upphör att vara avfall

Avfall som upphör att vara avfall är ett fokusområde i Nationell strategi för miljöbalkstillsyn 2022-2025. Vid tillsyn ska inspektörerna avgöra om verksamhetsutövararen har gjort en tillräcklig bedömning för att bestämma om avfallet har blivit en produkt. Verksamhetsutövarna har generellt sett låg kunskap om vilka

material som kan vara ett avfall och att de behöver undersöka innehållet i materialet. Under hösten har projektgruppen tagit fram ett handläggarstöd med en begreppsöversikt för avfall som upphör att vara avfall. Projektgruppen har även tagit fram ett informationsmaterial som vänder sig till verksamhetsutövare.

4 Utbildningar

4.1 Politiker ny mandatperiod

Under våren 2023 arrangerade miljösamverkan en utbildningsdag för nya politiker i länets miljönämnder. Fokus låg på juridik kopplad till offentlig förvaltning och miljö rätt. Ett stort antal politiker medverkade på utbildningen.

4.2 Klassning av avfall och grundläggande avfallslagstiftning

Under hösten 2023 arrangerade Miljösamverkan Jönköpings län en digital utbildning om klassning av avfall och grundläggande avfallslagstiftning. Utbildningen genomfördes av Eurofins i samarbete med Sweco och Setterwalls advokatbyrå. Efter att handläggare i Jönköpings län hade haft möjlighet att anmäla sig till utbildningen öppnades anmälan upp för kommuner och Länsstyrelser i övriga Sverige. Platserna fylldes snabbt och utbildningen var uppskattad.

5 Nätverksträffar och möten

5.1 Miljö- och hälsoskyddshandläggarträff

En fysisk handläggarträff för samtliga inom Miljösamverkan Jönköpings län hölls i Vetlanda den 26 oktober 2023. På träffen pratade vi om kemiskandalen i Hovslätt och miljöinspektörers roll samt hur den har förändrats över tid. Länsstyrelsen informerade om sin verksamhet och vi arrangerade en femkamp.

5.2 Förorenade områden

Den 9 mars höll Länsstyrelsen i en handläggarträff med tillsynsvägledning om förorenade områden.

5.3 Små avlopp

Den 24 maj höll miljösamverkan i en handläggartärf om små avlopp i Jönköping. Vi gästades bland annat av Havs- och vattenmyndigheten och hade diskussionsforum för utbyte av erfarenheter.

5.4 Lantbruk

Den 17 oktober hölls en handläggartärf för lantbrukshandläggare. Enligt önskemål från handläggarna var träffen en halvdagsträrf i Jönköping. Under träffen informerade Länsstyrelsen om det senaste från Jordbruksverket om bland annat gödselhantering samt vad som bör ingå i en prövning av djurhållande verksamheter. Vi hade även gruppdiskussioner.

5.5 Hälsoskydd

Den 22 november hölls en handläggartärf för handläggare som arbetar med hälsoskydd. Under träffen gick projektgruppen för vårdlokaler igenom materialet inför tillsynskampanjen på vårdlokaler. Vi gick även igenom resultat, slutsatser och erfarenheter från tillsynskampanjen på undervisningslokaler. Vi hade en workshop om hälsoskydd i Nationell strategi för miljöbalkstillsyn och diskuterade ärenden i ett bedömningsseminarium.

5.6 Introduktion för nya medarbetare och chefer

Den 6 september hölls en introduktion för nya medarbetare och chefer i miljösamverkan. Elva medarbetare deltog. Vi gick igenom syftet med miljösamverkan och miljösamverkans roll. Vi hade gruppdiskussioner och pratade om hur det är att delta i miljösamverkans aktiviteter.

5.7 Behovsutrednings- och nyckeltalsdag

Den 28 april hölls en behovsutrednings- och nyckeltalsdag för alla medlemmar i styrgruppen. Under dagen diskuterades behovsutredningen och vi gick igenom sammanfattningen av vårens kommunbesök och pratade om miljösamverkans syfte och våra roller.

5.8 Kontaktpersonsträrf

Den 18 april träffades alla kontaktpersoner i Jönköping. Under dagen pratade vi om rollen som kontaktperson och tog fram ett förslag till verksamhetsplan för 2024 utifrån de främsta förslagen från kommunerna.

5.9 Webbinarier

Under hösten hölls ett antal digitala träffar för att diskutera aktuella frågeställningar och utbyta erfarenheter under en timme. Alla handläggare fick föreslå ämnen att diskutera. Det blev 4 träffar under september-december.

5.10 Beredningsgruppsmöten

Beredningsgruppen har träffats tre gånger under året för att bereda frågor för styrgruppsmötena. Två av mötena hölls på plats i Jönköping och ett hölls digitalt, på grund av sjukdom. Utöver det har beredningsgruppen haft digitala avstämningar med utvecklingsledaren ungefär en gång varannan vecka under året för att stämma av löpande frågor.

5.11 Styrgruppsmöten

Styrgruppen har träffats för styrgruppsmöten tre gånger under året. Utöver det har styrgruppen träffats en gång för en behovsutrednings- och nyckeltalsdag. Utvecklingsledaren har även haft två individuella digitala avstämningar med alla i styrgruppen under året.

5.12 Presidieträff

Under hösten hölls en presidieträff i Värnamo för länets nämndspresidier. Under träffen presenterades sammanfattningen av vårens kommunbesök och miljösamverkans syfte och uppdrag. En inspektör från Tranås kommun pratade om vikten av att bedriva tillsyn utifrån en samhällsekonomisk aspekt. En representant från Sveriges luftvårdsförbund besökte oss digitalt och pratade om länsöverskridande luftvårdsfrågor. I ett diskussionsforum behandlades dilemman som kan uppstå i en miljönämnd.

5.13 Övriga träffar i länet och nationellt

Miljösamverkan, via utvecklingsledare, har deltagit i följande nätverk under året:

- *Miljöbrottssamverkan* i länet (Länsstyrelsen ansvarig). Två träffar under året. En digital och en fysisk träff.
- *Miljömålssamordnarträffar i länet* (Länsstyrelsen ansvarig). En fysisk träff under året.
- *Projektledarträffar för alla miljösamverkansorganisationerna i Sverige*. Två fysiska träffar under året.

6 Övrigt arbete

6.1 Kommunbesök

Under våren besökte utvecklingsledaren (Erica) alla verksamheter inom miljösamverkan, det vill säga samtliga kommuner i länet och Länsstyrelsen i Jönköpings län. Under kommunbesöken pratade vi om varför vi ska ha miljösamverkan, vad som är bra med miljösamverkan samt vad som kan bli bättre. Resultatet har sammanställts till ett gemensamt syfte samt en handlingsplan med utvecklingsområden och ett förtydligande av våra roller och vårt uppdrag. Utvecklingsledaren har därefter fortsatt besöken och kommer framåt att göra ett besök per månad, bortsett från juli månad, vilket innebär ungefär ett besök per år för kommunerna och Länsstyrelsen.

6.2 Nyhetsbrev

Tre nyhetsbrev har skickats ut från miljösamverkan under året. Det här året har vi infört ett nytt inslag i nyhetsbreven - "Hallå där" – en presentation av en medarbetare i länet. Syftet är att lyfta och synliggöra olika handläggare och deras kompetens för att skapa en igenkänning och insyn i vilka kollegor som arbetar i länet och vilka kompetenser de har.

6.3 Pingpong

Ping Pong (digitala samverkansytan) har fortsatt använts flitigt för frågor, svar och erfarenhetsutbyte mellan inspektörerna och som lagringsplats för gemensamma dokument.

7 Miljösamverkan i landet

Många av Sveriges kommuner deltar i någon av de 11 miljösamverkansorganisationer som finns regionalt i landet och som idag täcker 16 län. Projektledarna har ett nätverk för erfarenhetsutbyte och samverkan. Delvis sker detta genom en gemensam, webbaserad samverkansyta. Alla publikationer som tagits fram inom miljösamverkansorganisationerna finns samlade på den gemensamma webbsidan: www.miljosamverkan.se. Samverkan mellan länen har även förekommit i utbildningen om klassning av avfall som hölls av miljösamverkan i november. För att hålla nere priset och fylla platserna bjöds övriga län i Sverige in att delta via projektledarnätverket.

8 Om miljösamverkan Jönköpings län

8.1 Organisation och arbetssätt

Miljösamverkan ingår i Kommunal utveckling som leds av det politiska organet Primärkommunalt samverkansorgan, PKS. PKS ska på kommunernas uppdrag leda och driva strategiska långsiktiga primärkommunala frågor som kommunerna prioriterat att samverka kring. PKS har uppdraget att utifrån beslutade budgetmedel ansvara för att verksamheten bedrivs inom givna ramar och att följa upp verksamheten utifrån fastställda mål.

För styrning av miljösamverkan på tjänstepersonsnivå finns en styrgrupp. Styrgruppen består av alla länets miljöchefer, chefen för Miljöskyddsavdelningen på länsstyrelsen och chefen för Kommunal utveckling. Till styrgruppen finns en beredningsgrupp bestående av tre miljöchefer; en från respektive Jönköping, Högländet (inklusive Habo och Mullsjö) och GGVV samt chefen för Miljöskyddsavdelningen på länsstyrelsen och chefen för Kommunal utveckling. Beredningsgruppen förbereder ärenden till styrgruppen och fattar beslut i vissa, delegerade frågor. Utvecklingsledaren för miljösamverkan ingår som sekreterare och föredragande i styrgruppen och i beredningsgruppen.

Styrgruppens uppdrag är att fånga kommunernas och länsstyrelsens behov och utifrån dem göra prioriteringar för konkreta och långsiktiga aktiviteter och satsningar. Beslut i principiellt viktiga frågor, som exempelvis verksamhetsplan och budget tas av styrgruppen.

Utöver styrgruppen utser varje kommun en kontaktperson som är en länk mellan kommunen och miljösamverkan. Kontaktpersonen har i uppdrag att föra fram behov och önskemål till miljösamverkan och förankra miljösamverkans arbete i kommunen.

8.2 Verksamhetsplan

Aktiviteter som ska genomföras inom miljösamverkan fastställs i en verksamhetsplan för året. Aktiviteterna är uppdelade i tillsynsprojekt, handläggarstöd, utbildningar/workshops, utvecklingsarbeten och handläggartäffar och tas fram utifrån inskickade förslag från kommunerna och från länsstyrelsen. Verksamhetsplanen är treårig. Planen för det första året fastställs, medan det andra och tredje året är mer preliminära. Detta för att kunna anpassas till kommunernas behov och till vad som händer i omvärlden. Verksamhetsplanen i sin helhet fastställs av styrgruppen i maj/juni året innan den ska börja gälla. På så sätt kan planen arbetas in i kommunernas egna tillsynsplaner. Länsstyrelsen deltar i vissa av aktiviteterna som en del i sin egen tillsyn och/eller som tillsynsvägledning mot kommunerna.

Administrativt ansvar:

Region Jönköpings län

Kommunal utveckling/Miljösamverkan Jönköpings län

Box 1024, 551 11 Jönköping

Besöksadress: Vallgatan 8, Jönköping

Webbsida: [Vårt uppdrag - Kommunal utveckling Jönköpings län](#)

Utvecklingsledare

Erica Björkebäck